

Monográfia készül 273 fajta paprikáról

A maga nemében egyedülálló munkán dolgozik Szalva Péter, a Kertészeti Kutató Intézet szentesi kísérleti állomásának vezetője. Olyan részletes monográfiát készít 273 paprikafajtról és fajtaváltozatról, amilyen sem hazánkban, sem külföldön még nem jelent meg.

Az anyaggyűjtés során felkutatja a már szinte elfelejtett és kiveszőben levő ősi fajfajtaikat mint például a bacsikerti vagy a papucspaprika. Ezenkívül szerepel majd a hétszáz oldalas hatalmas tanulmányban az apró minimum-paprikától a negyvenöt dekás Góliátig az egzotikus, csemege- és fűszerpaprikák sora. Színeben a piros legkülönbözőbb változatai mellett fehér, sárga, zöld, valamint fekete termésű és fekete magú, sőt szőröslevélű növények is részletes ismertetést kapnak a monográfiában.

Hatalmas olajfúrótorony Dorozsma új nevezetessége

Kiskundorozsma nevét a dalban is megénekelte szélmalom tette országzserje ismertté. A község új nevezetessége előreláthatólag egy modernebb, acélból készült építmény, a 43 méter magas olajfúrótorony, illetve az ország egyik legnagyobb teljesítményű fúróberendezése lesz.

Ezt az üllési kutató szakemberek állították fel, s ezzel kiterjesztik vizsgálati körüket erre az újabb, — a geológusok megállapítása szerint számottevő — szénhidrogén — kincset rejtő területre.

Az újfajta, román gyártmányú berendezés kezelésére az elmúlt hetekben román szakemberek tanították be az üllési olajbányászokat. A 2100 lóerős meghajtóművel, automata, félautomata

vezérlő és egyéb felszereléssel ellátott fúróberendezés teljesítménye másfélszeresen meghaladja az eddig alkalmazottakat. A nagy teljesítmény azért szükséges, mert az eddigi, 2000 méter körüli kutak helyett Kiskundorozsmán 2500, majd később Algyőn 3500 méter mély kutak fúrását tervezik.

Elsőként most a kiskundorozsmai 2. számú kút fúrását kezdték meg, ugyanis az a terület, ahol az 1-es kút helyét jelölték ki, annyira laza, ingoványos, egykori láptalaj, hogy még a berendezéseket szállító járműveket is elnyeltesse fenyegette. Ezért előbb utat építenek, s különlegesen szilárd alapozást készítenek az 1-es kút, illetve fúróberendezése számára.

D. B.

Szövetkezeti gazdák híres gyógyfürdőkhöz

Bevált a tsz önszegélyező csoport bővített szolgáltatása

Fennállása óta félmillió forintnál is több segélyt folyósított tagjainak a Csongrád megyei tsz-biztosítási és önszegélyező csoport. Emellett 1830 szövetkezeti gazdának 10 napos belföldi üdülést, 794-nek háromnapos országjárást, 29-nek pedig külföldi pihenést nyújtott. Ebben az évben az ország leghíresebb gyógyfürdőibe — Harkány, Parád, Hévíz, Hajdúszoboszló — kaptak beutalást az önszegélyező csoport tagjai.

A termelőszövetkezeti gazdaságszolgálat önszegélyező közössége, amely az Állami Biztosító számára alatt tevékenykedik Csongrádban elérte a 18 ezres taglétszámot. Még 1958-ban azzal a céllal hozták létre ezt az intézményt, hogy havi 10 forint tagdíjért 850 forintot 7 ezer forintig terjedő temetkezési segélyt adjon egyévi szociális juttatásokon kívül. Az önszegélyező csoport tagjainak 1964 januárjában több tsz-gazdában felmerült olyan gondolat, hogy a tsz-biztosítási és önszegélyező csoport szolgáltatásait a tagdíj egyidejű felemelésével érdemes lenne tovább bővíteni. Az Állami Biztosító ki-

dolgozta az önszegélyező csoport újabb szolgáltatásairól szóló elgondolást. Szegeden és Csongrád megyében kísérletekben csak néhány szövetkezetben vezették be az új ügyrendet. Kerekén 3 ezer tsz-gazda vállalta a 20 forint havi tagdíj fizetését. Csatlakozott a kibővített szolgáltatáshoz a szegedi Haladás, a makói Kossuth és Lenin, az eperjesi Ifjú Gárda, a cserebökényi Népszabadság és a csongrádi Haladás Tsz.

Az Állami Biztosító a tagdíjból 15 ezer forintot életbiztosítást szavatoló belépési korra való tekintet nélkül. Ugyanakkor kiterjeszti az életbiztosítást ötezer forint erejéig a nem dolgozó házastársakra is. Ezentúl az önszegélyező csoport tagja még 25 ezer forint értékű baleseti védettséggel is rendelkezik.

Az önszegélyező csoport tagjai 1964-ben 7 természetes haláleset után egyenként 15 ezer forintot térítésben részesültek. A bővített szolgáltatás alapján két hozzájáruló elhalálozása után összesen 10 ezer forintot fizetett ki az Állami Biztosító.

A tsz-biztosítási és önszegélyező csoport bővített szolgáltatásairól nagy vonalakban már tudomást szereztek a szegedi és a Csongrád megyei szövetkezetek gazdái. Ez a forma a korábbinál jobban elnyerte tetszésüket. Bizonyítja az a csongrádi Haladás Tsz is. Amíg korábban a tagságnak csak töredék része csatlakozott az önszegélyező csoporthoz, addig 1964. január 1-től a gazdák 99 százaléka fizeti rendszeresen a 20 forintos tagdíjat.

A csoport tagjaitól befolyt összegből fedezi az Állami Biztosító a belföldi háromnapos túrautakat, a Szegedi Szabadtéri Játékok megtekintését, a 10 napos bel- és külföldi üdülést. A háromnapos belföldi túraútra személyenként 385 forintot, a 10 napos belföldi üdülésre pedig ugyancsak személyenként 620—680 forintot fordítottak 1963-ban.

A tsz-biztosítási és önszegélyező csoport programjában 1965. január 1. és március 31-e között háromnapos belföldi túrát, 10 napos belföldi üdülést és 6 napos csehszlovákiai kirándulást szerepel.

litika megvalósításában. Politikánk e két vonása kiegészíti, feltételezi, nem pedig kizárja egymást.

A már sokszor kifogásolt „statistikai szemléletnek” azonban bizonyos táptalajt ad a számos üzemből, hivatalból és intézményből tapasztalható protekció, a személyi kapcsolat és baráti összefogás nyomán keletkező személyes érdekek esetenkénti kúszsá szövevénye. Nehezíti a helyzetet, hogy néha a pártszervezet helyes álláspontja, a párttitkár szava sem tudja megakadályozni a nyilvánvalóan hibás, a párt politikájával szemben álló intézkedést. Ilyenkor határozottan ki kell mondani: ennek semmi köze sincs a párt politikájához, ez eltorzítja azt, tehát fel kell lépni ellene.

Egyik oka a párt vezető szerepét vitató nézeteknek az is, hogy számos pártalapszervezet gyenge és valóban nem játszik jelentős szerepet munkahelyén. Tapasztalataink szerint ezeken a helyeken a pártmunka megvalósításával együtt a káros és helytelen nézetek is megszűnnek.

A párt szerepének olyan felfogásával is találkozunk, amely a technika, a tudomány fejlődésére, az értelmiség növekvő társadalmi szerepére hivatkozva, feleslegesnek, szükségtelenné tartja a párt vezető szerepének növeledését.

Egy mondatban úgy válaszolhatnánk erre, hogy tanuljunk meg szocialista módon élni, tudjunk szocialista módon dolgozni és gondolkodni. A VIII. kongresszusnak ez a célkitűzése megszabja a konkrét feladatokat is, mégpedig abban, hogy maximális mértékben aknázzuk ki a szocialista rendszer előnyeit. Ennek érdekében ma mindenekelőtt érvényt kell szerezni a párt politikájának a gazdasági építésben. A közvéleményt foglalkoztató kérdések jelentős része a gazdasági vezetéssel, a tervezéssel, a beruházások gazdaságosságával, a termelékenység, az életszínvonal alakulásával kapcsolatos. Elitéljük a termelői munka egyes frontjain tapasztalható lazulást, és sürgetik a felelőtlenség megszüntetését biztosító intézkedéseket, általában határozottabb vezetéssel kívánnak.

A Központi Bizottság ismeri a fejlődésünket akadályozó tényezőket, és legközelebbi ülésén érdemben kíván foglalkozni felszámolásuk módjával. A dolgozók kritikai megjegyzései a legtöbb esetben türelmetlen tenni akarásukat fejezi ki, és bizonyítják társadalmunk őszinte és szabad légkörét. A tettvágyat, amit milliók észrevételei is mutatnak, világos feladatmeghatározással, elsősorban a munka jó megszervezésével, a vezetés javításával lehet értékesíteni.

A szocialista gazdaság megerősítésével és fejlesztésével egyidejűleg fokozniuk kell a párt eszmei befolyását a társadalom minden osztályára és rétegére. Ideológiai és kulturális életünkre jellemző a párt eszmei térhódítása. Nyilvánvaló, hogy az új nemzedék nevelése, a felnőtt dolgozók politikai és szakmai oktatása a párt kulturális politikájának kiemelkedő fontosságú területei. Mindazt, amit követelményként állítunk a párt, a dolgozó emberek elé; fegyelmezetten, pontosan végrehaj-

tani a terveket, érvényesíteni a népgazdaság érdekeit, felszámolni a felelőtlenséget, az önzést, hangsúlyosan állítjuk a vezető szervek és vezetők elé. Mindenki felelős a saját tevékenységéért, s természetes, hogy akinek nagyobb hatásköre van, annak nagyobb a felelőssége is. Ezt az elvet kell érvényesíteni.

Gazdasági életünk fejlődésének, eszméink térhódításának, a vezetés megjavításának emelője s egyben feltétele is a szocialista demokrácia kiteljesedése — mondotta —, majd így folytatta:

— A kommunisták és a pártszervezetek aktivitásának fokozásában legfontosabb feladatunk, a pártélet lenini normáinak maradéktalan érvényre juttatása, a demokratikus centralizmus minden elemének megtartása. A most folyó vezetőségválasztások megnyugtató bizonyítékát adják a pártdemokrácia fejlődésének.

Gáspár Sándor a következőkben pártszervezetünk munkájának néhány módszertani kérdéséről szolt, a továbbiakban pedig azokról a könnyen kiküszöbölhető hiányszavakokról beszélt, amelyek a pártszervezetek munkájában tapasztalhatók, majd ezeket mondotta:

— Pártunk egységes hatása és cselekvése is indokolja, hogy szüntelen harcot folytassunk a párt politikáját torzító, félremagyarázó nézetek ellen, akár jobb- vagy baloldali színezetűek, akár hazai vagy nemzetközi talajon születtek.

Elvileg nem szorul bizonyításra, hogy a munkásosztály érdekei nemzetközilek, hogy a forradalmi osztályharc egy adott ország kereteiben csak akkor győzhet véglegesen, ha célkitűzései egybeesnek a nemzetközi proletariátus alapvető törekvéseivel. Pártunk tevékenysége, a társadalmunk fejlődésében elért eredmények bizonyítják, hogy az MSZMP internacionalista szellemében cselekedett és nevelette egész népünket.

Hazánkban a szocializmus építésének nemzetközi elismerést kiváltó eredményei úgy születtek meg, hogy népünk követi pártunkat, minden becsületes dolgozó a párt politikájának megvalósítását segíti elő mindennapos munkájával, hogy társadalmunk egészének életében érvényesül a párt vezető szerepe.

Ma is nagy felelősség hárul és sok függ a kommunisták munkájától. Azt várja tőlük a párt, hogy elől járjanak az új feladatok megoldásában, a helyesebb módszerek kialakításában, hogy éharcosai legyenek a visszasszágok, a lazaságok elleni harcban.

Népünk igényli a párt vezetését és tiszteli, becsüli a pártot, a kommunistákat.

A kommunisták boldogságát az adja meg, ha munkájuk nyomán egyre több ember válik meggyőződéses kommunisztává, dolgozik lelkesen a szocialista Magyarországt, ha a szocializmus ügye előrehalad, ha új városrészek nőnek ki a földből, ha jobbá, szebbé, kulturáltabbá válik az emberek élete. Ebben van mindannyiunk erőfeszítéseinek, a párt tevékenységének értelme, ebben testesül meg a párt vezető szerepe — fejezte be beszédét Gáspár Sándor.

A beruházások gazdaságosságáért, célszerűségéért

- A szegedi koordinációs bizottság munkája
- Közös cél és haszon
- Teljesebben megállapítani a jogkört

dolgozó lakói is igénybe vehessék. Az összehangolás egyik fontos eleme a kapcsolódó és járulékos beruházások közös megvalósítása.

— Különböző beruházások voltak, vannak Szegeden. Ezek előkészítésében, végrehajtásában milyen szerepet játszik a koordinációs bizottság?

— A koordinációs bizottság eddig 19 ülést tartott és 74 ügyben hozott határozatot, illetve tett javaslatot. A területfelhasználási engedélyek kiadását a bizottság 32 esetben, a különböző beruházási programokat pedig 21 alkalommal véleményezte. Kilencszer koordinálta a bizottság az iparkörzetek kialakításának előkészítési munkálatait.

— Melviek a legfőbb feladatai Szegedi koordinációs bizottságának?

— A koordinációs feladatok sokrétűek. Össze kell hangolni a különböző inarizumok és lakótelepek elhelyezését, azok közműellátását, a közlekedés kiépítését, hogy megvalósítsuk a legcélszerűségeket. Gondoskodni kell a vízművelő és elosztó hálózat, az egyéb vízügyi létesítmények, valamint a csatornahálózat és derítők közös kiépítéséről. Az energiatermelő elosztó és átalakító létesítmények célterületek kiépítése éppúgy a tennivaló közé tartozik, mint a hírközlő hálózatok közös megvalósítása.

— Az egy településen belüli koordináció keretében cél — egyebek között — üzemi művelődési otthonok, oktatási, jóléti létesítmények (orvosi rendelő, üzemi konyha, bölcsőde, óvoda, napközi otthon stb.) olyan elhelyezése, hogy több üzem dolgozó együttesen, vagy a településnek nem az üzemből

— A koordinációs munkák jobb elvégzéséért az illetékes szervek tervezik — többek között szegedi kezdeményezésre — a központi koordinációs alap megteremtését. Ez a koordinációs bizottsági munkák műszaki, anyagi előleget jelent. Különösen számunkra, a területi szervek tagjainak megnyugtató, hogy az Országos Tervhivatalban és a Pénzügyminisztériumban ma már nagy gondot fordítanak a koordinációs tevékenységre. Az Országos Tervhivatal illetékeseitől kapott előzetes tájékoztatások szerint a koordinációs munkák megfelelő műszaki előkészítéséhez 1965-ben több

— A koordinációs munkák jobb elvégzéséért az illetékes szervek tervezik — többek között szegedi kezdeményezésre — a központi koordinációs alap megteremtését. Ez a koordinációs bizottsági munkák műszaki, anyagi előleget jelent. Különösen számunkra, a területi szervek tagjainak megnyugtató, hogy az Országos Tervhivatalban és a Pénzügyminisztériumban ma már nagy gondot fordítanak a koordinációs tevékenységre. Az Országos Tervhivatal illetékeseitől kapott előzetes tájékoztatások szerint a koordinációs munkák megfelelő műszaki előkészítéséhez 1965-ben több

— A koordinációs munkák jobb elvégzéséért az illetékes szervek tervezik — többek között szegedi kezdeményezésre — a központi koordinációs alap megteremtését. Ez a koordinációs bizottsági munkák műszaki, anyagi előleget jelent. Különösen számunkra, a területi szervek tagjainak megnyugtató, hogy az Országos Tervhivatalban és a Pénzügyminisztériumban ma már nagy gondot fordítanak a koordinációs tevékenységre. Az Országos Tervhivatal illetékeseitől kapott előzetes tájékoztatások szerint a koordinációs munkák megfelelő műszaki előkészítéséhez 1965-ben több

Morvay Sándor

Jól dolgoznak a KISZ rakodóbrigádok

(Tudósítónktól.) A KISZ szocialista szerződést kötött a múlt év szeptemberében a MÁV-val. Ebben vállalta, hogy a KISZ-szervezetek is hozzájárulnak az őszi rakodási meggyorsításhoz. A kezdeményezés már 1963 decemberében szép eredményeket hozott. Az országban 5881 fiatal mintegy 2008 vasúti kocsi rakott ki.

A szegedi MÁV igazgatóság területén 842 ifjúmunkás, egyetemista és középiskolás 285 vasúti kocsit rakott ki. Főként szombat, vasárnap és munkaszüneti napokon segítettek a fiatalok. Az elmúlt évnél sokkal nagyobb lelkesedéssel, ambícióval indult el az mozgalom 1964 őszén. A fiatalok megértették feladatuk gazdaságpolitikai jelentőségét, s szervezeten, brigádokban jelentkeztek kocsik rakáshoz. Szegeden különösen magas volt a jelentkezők száma és eredményesen

mint 3 millió forint áll rendelkezésre Szegeden.

— Adva vannak-e a még eredményesebb munkálkodás feltételei, vannak-e akadályozó tényezők?

— Jelenleg még nincs megfelelő pénzügyi alap a koordinációs bizottság munkájához, s ez nehezíti körülmény. Igen jó, hogy napirenden van az Országos Tervhivatalban — mint fentebb már említettem — a koordinációs alap képzése, a felmerülő feladatok elvégzésére. Rendszerű kell azonban a későbbiekben a pénzügyi fedezet biztosításának módjait. Enélkül ugyanis igazán eredményesen nem működhet a koordinációs bizottság, s nem kerülhetnek időben megtervezésre és kivitelezésre az egy településen belüli koordinált beruházási munkák.

— Akadályozó tényező, hogy a koordinációs bizottság jogköre nincs teljes egészében eredetileg szabályozva. Jogkörhányosságának tudható be például az olyan eset, amikor több minisztériumot érintő beruházás megvalósításáról van szó, s nem lehet kötelező erővel kimondani, hogy a beruházó szerepét melyik tárca töltsse be.

— Szükséges a Csongrád megyei és szegedi koordinációs bizottság együttműködése. Hogyan valósul ez meg?

— Valóban igen élnen felmerül a Csongrád megyei koordinációs bizottság létrehozása után a megyei, illetve a megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága mellé rendelt bizottságok együttműködése, szervezeti rendezése. A két tanács együttműködése — különösen azóta, hogy Szeged megyeszékhely lett — szorosabbá vált. Ennek gyakorlati jelentősége a két tanács vezetőinek előre meghatározott, időről-időre tartott megbeszélése a közös problémák megoldásában. A megszabott koordinációt ma már az élet indokolja.

— Az eddig megvált kiterjedő együttműködés magasabb szintre emelését követeli — hogy csak néhányat említsék — a petroklímiai kombinátumot, a telerkő, a földgázvezeték kiépítése. Üllésről a város közüzemi határáig Szeged környéke közlekedésének megoldása, a magassági távvezeték megépítése.

Nem kizárva, hogy az a koordinációs bizottsággal a gyakorlati számára egyre tartalmasabb lesz.

Morvay Sándor